

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE;
EGY ÓRA 200 KORONA, NEGYEDÉVRE 8 KORONA,
FÉLVÉRE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HOGGÉNUS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49.

A németek további sikerei nyugaton

Az Aisne mentén tüzérségi harcok voltak — A németek elfoglalták a franciák dommiersi állásait — Az olasz harctéren ágyúharc folyt

A német jelentés

Berlin, június 5. A nagyjóhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Flandriában sikeres előretörésekből foglyokat szállítottunk be.

Az egész arcvonalon élénk felderítő tevékenység folyt. A tüzérségi harc átmenetileg feléledt.

A német trónörökös hadcsoportja: Az Aisne déli partján kivívott sikereink kibővítése folyamán az ellenséget az Ambleny-Cutry-vonalra vetettük vissza és elfoglaltuk Dommierstől északra fekvő állásait.

Az Ourcq folyó két oldalán helyi harci cselekmények. Egyébként a helyzet változatlan. — Löwenhardt hadnagy 26-ik légi győzelmét aratta.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

A német esti jelentés

Berlin, június 5. — A Wolff-ügynökség jelenti június 5-én este:

A hadszíntéren a helyzet változatlan.

A németek átkeltek a Marne-on

Francia harctér, június 5. (A német nagyjóhadiszállás jóváhagyásával.) A német csapatok Reims környékén újabb ismét nyertek olyan helyen, mely rendkívül fontos a Vesle völgyében való közlekedés szempontjából. A németek egyes helyeken átkeltek a Marne-on és hidtámaszokat építettek. Veszteségek a támadás kezdete óta egyformán csekélyek.

A francia hadi területek kiűritése

Bécs, június 5. A svájci határról jelentik: Párisi jelentés szerint a francia kormány elrendelte, hogy a hadterületen levő helységek lakossága helységeiből eltávolítottassék s helyükbe a tartalékseregek nyerjenek elhelyezést.

Bécs, június 5. A svájci határról jelen-

tik: A Secolo írja, hogy a Szajna melletti departementokból több mint 12,000 család menekült el.

Franciaország sorsa a Marnénál dől el

Basel, június 5. A lyoni lapok jelentése szerint Clemenceau vasárnap a községtanács küldöttsége előtt kijelentette: nincs okuk arra, hogy a helyzetet reménytelennek érezzék. — Franciaország sorsa másodszor is a Marne mellett fog eldőlni.

A franciák gyöngesége Verdunnél

Genf, június 5. Foch tábornok a verduni frontot a csapatelvonásokkal annyira meggyengítette, hogy számolni kell egy újabb meglepetéssel Verdunnél.

Clemenceau nem nyilatkozott a hadi helyzetről

Páris, június 5. (Havas.) Zsúfolt ház és karzatok mellett ült össze ma a kamara. — Clemenceau miniszterelnök kijelentette, hogy a katonai helyzetről szóló interpellációkra nem válaszolhat, nyilatkozatát megtette már a hadügyi bizottság előtt, többet pedig nyílt ülésen nem mondhat. A miniszterelnök végül ellenezte azt a javaslatot, hogy a kamara zárt ülést tartson.

Cachin a szociálisták nevében fölvilágosításokat kért a miniszterelnöktől.

Clemenceau válaszában lehetetlennek jelentette ki, hogy a csata hatodik napjának végén a katonai helyzetről nyilatkozzon. A felelősség megállapítására vizsgálat van folyamatban. Rámutat Oroszország elpártolására, amely lehetővé tette a németeknek, hogy 200 hadosztályt sorakoztassanak föl nyugaton a szövetségesek ellen. A pillanat rettenetes, de a katonák vitézsége és hősiessége méltó a pillanathoz. Katonáink egy az öt ellen küzdöttek. A hadvezéreknek, különösen Fochnak és Pétainnek elismeréssel adózik. — A németek ismét belevetették magukat egy kalandba. Mi visszavonulunk, elismérem, de sohasem fogjuk magunkat megadni. Az amerikaiak jön-

nek. A francia és az angol állományok kimerültek, éppen úgy, mint a németek is. Most az amerikaiak közreműködéséről van szó a játékokban. A győzelem a miénk lesz, ha a kormány és a nép uralkodni tudnak a helyzeten.

A kamara ovációban részesítette a miniszterelnököt.

A kamara a kormány kívánságának megfelelően 377 szavazattal 110 ellen elhatározta, hogy az ismeretlenül vitát bizonyítlan időre elhalasztja.

Francia lovasság a német offenzíva ellen

Berlin, június 5. (Wolff.) A francia tisztek és csapatok május 29-én sok helyütt a legnagyobb hősiességgel harcoltak. A géppuskákkal védelt francia fedezékek körül órák hosszat dühöngött a harc, mielőtt elfoglalhattuk őket. A németek itt hat géppuskát zsákmányoltak. A fedezékek körül 50 halottat találtak, husz francia katonát pedig foglyul ejtettek.

A Septmonestől északra a francia lovasság halálmegevető bátorsággal vetette rá magát utánanyomuló gyalogságunkra és kísérei utageire, hogy a visszaözlött francia gyalogságnak utat csináljon. A francia lovasok azonban hiába áldozták föl magukat csaknem valamennyien.

Soissonstól keletre Vauxnál, Maison-Rougenál és Vaillytől északkeletre szintén a legkitartóbb ellenállást fejtették ki a részben körülkerített, részben pedig összeköttetésről elvágott francia csapatok. Ellenállásukat végül mégis legyőztük. Az ellenség rendkívül súlyos, véres veszteséget szenvedett ezekben a harcokban.

Az entente-haditanács az amerikai segítségben bizik

Páris, június 5. A Havas-ügynökség jelenti: A legfelsőbb haditanács a következő közleményt adta ki: A haditanács komoly körülmények között tartotta meg hatodik tanácskozását. — A németek megszabadulva Oroszország összeomlása folytán a keleti fronton minden veszedelemtől, minden erejü-

URANIA

Ma, csütörtökön június 6.

Henny Porten

a főszerepben

méltóságos

szobaleány

vigátták 4 felvonásban.

A föld kincsei

színi 3 felvonásban.

Főszereplők:

Wanda Treumana

Viggo Larsen.

Előadások kezdete

5, 7 és 9 órakor.

APOLLO

Ma, csütörtökön

június 6.

A beestelen

drama 5 felvonásban.

Főszereplő:

Pola Negri.

PINCÉR FIZESS

vigátták 2 felvonásban.

Előadások kezdete:

5, 7 és 9 órakor.

ket a nyugati harcvonalra fordítják. Kétségbeesett támadásokkal akarják Európában a döntést elérni, mielőtt Amerika egész ereje érvényre juthatna. Az ellenség stratégiai helyzeténél fogva bizonyos sikereket ért el kezdetben. Bizonyos azonban, hogy támadásait meg fogja ismételni és a szövetségesek még válságos napokat élhetnek át. A haditanács meg van győződve, hogy a szövetségesek teljes bátorsággal fogják elviselni a megpróbáltatásokat. A haditanács bizik Fochban és bámulattal tekint a szövetséges csapatokra. A szövetségesek elhatározták, hogy a világ egyetlen szabad népét sem fogják feláldozni berlini despotizmusnak. Kitartásuk biztosítani fogja a szabadság ügyének győzelmét.

Moszkva ostromzár alatt

Kiew, június 5. Moszkvai hírek szerint a várost ostromzár alá helyezték. — A polgári pártok lapjait beállították.

Monarchikus csapatok a vörös garda ellen

Pétervárt, június 5. Szibériában monarchikus érzelmi tábornokok csapatokat szerveztek, amelyekkel a vörös garda ellen küzdenek s azt mindjobban északra és nyugat felé szorítják.

Az olasz háború

Vezérkarunk jelentése

Budapest, június 5. — Hivatalos jelentés.

A tüzérségi tevékenységen kívül semmi fontosabb harci tevékenység nem volt.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

Szövetségünk Németországgal

— A képviselőház ülése —

A képviselőház mai ülésén Tisza István gróf napirend előtti felszólalása kapcsán — amely maga is bőven foglalkozott a Németországgal kötött szerződésünk előnyeivel és azokkal a szempontokkal, amelyeknek Magyarország érdekei tekintetében érvényesülniük kell — Wekerle Sándor miniszterelnök nyilatkozott a szerződés előnyeiről és szükségességéről.

Az ülésről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Háromnegyed tizenegy órakor nyitotta meg Szász Károly elnök az ülést és bejelentette, hogy Tisza István gróf napirend előtti felszólalására kért engedelmet. A Ház megadta Tiszának az engedélyt.

Tisza István gróf beszéde

Tisza István gróf: Helyén való, ha a Németországgal való szövetségről megnyilatkozik az ország közvéleménye. Abban a meggyőződésben vagyok, hogy ennek a szövetségnek megerősítését örömmel fogadhatja az egész ország. Hogy létezőkéinket biztosítani tudtuk, nagymértékben ennek a szövetségnek köszönhetjük. — Örömmel és megnyugvással veszi tudomásul, hogy a szövetséges viszonyt megerősítik és tartalmasabbá teszik. A casus foederis a jövőben is csak defenzív jellegű lehet, amilyen a múltban volt. Hiszen csak ez jelenti a magyar nemzet létezését.

Többet jelent a szövetség megerősítése katonai téren, természetesen a két állam szuverenitásának érintése nélkül. El lehet képzelni az intézkedések egész sorát, amelyek

a két hatalom haderejének kooperációjára és a kooperáció intenzívebbé tételére vonatkoznak. De talán leggazdagabb tartalmat nyer a szövetség erősítése gazdasági téren, a nélkül, hogy a szövetség érintené az egymással szövetségre lépő államok szuverenitását, a nélkül, hogy a résztvevő államok bármelyike áldozatot hozna, egész sorát nyújthatjuk különösen a könnyítéseknek. A kedvezményeket, amelyeket egymásnak nyújthatunk, nagyon is konkretizálni kell.

Két vezéreszmét már hangsúlyozhatunk a tekintetben, hogy a szövetségben megtaláljuk a monarchia és Magyarország külön a szuverenitását. Megkapjuk a gazdasági téren a támogatást, amelyre feltétlenül szükségünk van. Ez az egyik. A másik: hogy gazdasági téren ne veszítsük el nevezetesen nyereszterményeink import-területét. Senki sem gondol védővám intézkedésre mindaddig, amíg a drágaság tart. Biztosítani kell magunkat minden eshetőségre, hogy terményeinket elhelyezhessük mindig európai forgalmi árak mellett.

Juhász-Nagy Sándor: Meg kell csinálni az önálló vámterületet! Ez az egy orvosság!

Tisza István gróf: Mind a három szövetséges államnak érdeke, hogy a mezőgazdaság kellő védelmet nyerjen. Ránk nézve a Németországgal való szövetség csak akkor előnyös, ha nem jár együtt olyan területtel való gazdasági egybeolvadással, amely nyers terményekben exportképes. Nem szabad engednünk, hogy a német birodalom közvéleményében olyan felfogás kapjon lábra, mintha a gazdasági szerződés, amely most létrejön, az ipart és kereskedelmet üző városokra nézve a piac olcsóságát biztosítaná nyereszterményekben. Németországra nézve káros lenne, ha például Magyarország kizsákmányolná magát Románia kedvéért. A szövetség életképességét az adja meg, hogy a szövetségben résztvevő államok érdekei kielégítést nyernek, ha így vesszük a tárgyalásokat, akkor Magyarország közvéleményének túlnyomó többsége örömmel fogadja a szövetségnek tartalmazó megerősítését.

Wekerle válasza

Wekerle Sándor miniszterelnök: Rendkívül örül Tisza megnyilatkozásának, mert abban kifejezésre jut, hogy a német szövetség meghosszabbítását és mélyítését Magyarország nagy közvéleménye helyesli. — A legutóbbi évek tapasztalatai fényes bizonyítékokat szolgáltatottak arra, hogy a német szövetség milyen előnyös volt hazánkra nézve. Feltehetően hosszabb időre óhajtja megkötni, másodsor szorosabbá akarja tenni és ki kell domborítani védelmi jellegét. Mindent el kell követnünk, hogy erősítsük és fokozzuk védelmi eszközeinket, tehát a véderőt is fokozni és erősíteni kell.

Termelésiinknek azokban az előnyökben kell részesülni, amelyeket a kölcsönösség és a nagy fogyasztási terület biztosít számára. Meg kell vonni egy határt, hogy a termelő érdekei megóvassanak.

A termelők érdekeinek megóvása a fogyasztók érdekei szempontjából is kívánatos. Csak olyan megegyezésről lehet szó, amely szuverenitásunkat biztosítja és fentartja teljes önrendelkezési jogunkat és hogy minden körülmények közt megóvjuk érdekeinket. A gazdasági egyezmény biztosítja az ismertté vált pénzügyi és gazdasági előnyöket, amelyeket a kölcsönösség s egy nagyobb fogyasztási terület biztosít nekünk.

A napirend

A Ház a jövedelmi- és vagyonadónak, a hadinyereségadónak és a vagyonátruházási illetéknek a főrendiház által módosított tervezetét vita nélkül elfogadta.

A királyi közjegyzők díjainak szabályozásáról szóló törvényjavaslatot a Ház vita nélkül általánosságban és részleteiben is elfogadta.

Az elnök az ülést öt percre felfüggeszti.

Interpellációk

Szünet után áttért a Ház az interpellációkra.

Juhász-Nagy Sándor a soványsértések rekvirálása tárgyában interpellál, kifogásolja

a sertésforgalmi iroda működését, amely nagy közvetítőt díjakat szed.

Porkoláb Mihály a zsrhlány miatt interpellál.

Polónyi Géza a sajtócenzurát kifogásolja. Soha sehol a cenzurának úgy nem volt kötelessége a személyi érdekek legyezése, mint nálunk Vázsonyi Vilmos minisztersége idején. Egyik lapból a cenzura törölt egy cikket, mert megírta, hogy Vázsonyit nem linnepelték a Duna-korzón, ugyanakkor megtűrte, hogy Wekerle gazembernek, csalónak nevezze egy másik lap. A keresztényesség elleni lázítást is megtűrte Vázsonyi. Fölolvassa a Népszava pünkösdi számában „Messiás” cím alatt megjelent cikket.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Tudomása szerint nem volt olyan utasítása a cenzornak, hogy a személyi élel cikket letiltssa. Ő kiadta a rendeletet, hogy belpolitikai kérdésekbe ne avatkozzon a cenzor. A Népszava ellen a bünvádi eljárást megindították.

Szabó István (nagyatádi) a katonáknak mezőgazdasági munkához való kirendelése, Fényes László a tisztviselők nyomora, Hock János a magyar internáltak sorsa tárgyában interpellált.

Az interpellációkra adott válaszok tudomásulvétele után az ülés 4 órakor véget ért azzal, hogy a Ház néhány napig nem tart ülést.

A református egyház 400 éves fennállásának ünnepe

— A tiszántúli egyházkerület közgyűlése —

A ma megnyitott egyházkerületi közgyűlés keretében a tiszántúli református egyházkerület ma ünnepelte meg a reformációs 400 éves évfordulóját.

A magasztos ünnepség a református nagytemplomban folyt le, ahol megjelentek Weszprémy Zoltán főispán, Pákozdy Sándor alispán vezetésével a vármegyei tisztikar képviselői, Márk Endre udvari tanácsos polgármester vezetésével a városi tanács és Debrecen társadalmának és hivatalos köreinek képviselői.

Ünnepség a templomban

A közgyűlés tagjai, a lelkészek és világiak a kollégium nagytermében gyülekeztek, ahonnan Baltazár Dezső dr. püspök, Degenfeld József gróf főgondnok és Kiss Ferenc egyházkerületi főjegyző vezetése alatt, elől a lelkészek palástban, mögöttük a világiak 9 órakor, harangzúgás közben, a nagytemplomba vonultak. Itt a gyülekezet és a kántus éneke után Baltazár Dezső dr. püspök lépett a szószékre s fenkölt gondolatokkal s meleg érzésekkel telt gyönyörű imát mondott. Ima után Soltész Elemér nagy hitszónoki tehetséggel, mély gondolatokat tárgyaló, hatalmas, szép beszédet mondott, mire az ünnepség a záróénekekkel véget ért és a közgyűlési tagok ismét a kollégium nagytermébe vonultak, ahol megkezdődött a közgyűlés.

A közgyűlés megnyitása

Baltazár Dezső dr. püspök áldást esdő szép imája után Degenfeld József gróf főgondnok mondta el megnyitó beszédét, amelyben rámutatott arra, hogy az őszi közgyűlés megtartható nem volt, mert a háborús viszonyok nem engedték meg a közgyűlés egybehívását. Ismertette az októberben megnyitott zsinati gyűlés eseményeit, ezek között a református egyház fennállásának 400-ik évfordulója alkalmából tartott országos ünnepségeket. A megnyitáskor a zsinat még nem végzett meritorius munkát, hanem az csak az őszi ülészakra maradt. Megemlékezett a református egyháznak időközben elhalt jeleséről s különösen meleg szavakkal parentálta el Kenessey Béla erdélyi református püspököt. Nagy melegséggel emlékezett meg arról, hogy Kiss Ferenc egyetemi tanár, az egyházkerület főjegyzője, most töltötte be lelkész-ségének 25-ik évét, amely időt rendkívül szor-

1918. galmás, e dással töl mint az er törvények emlitette dai progra mia megt protestáns kését. — A olyan hire nomia ügy igye is ein ben elhárít Ujabbban az kérdés és Bejelentette kintettel az elhétési vis nagyobb se van a remé a nagyobb zék. Ezek u és a közgy

A meg Ferenc bet döttség jele zővé Szilág választott melegen kö nyomban le mondott kö meleg üdvöz

A közgy és előterjes során hódol uralkodópár lönböző alka Részvételt v rady Gyula, Beniczky Á zökönyvben közgyűlés a 70 egyházkö s az elintéze

Kimondt a konventtől 1500, 500 és Fedezetül a házak 5 száza segítségét je hogy a káplá sülni. Kimon egyesületet r kében erkölcs stti.

Végül az ványok követ egyetemi tan ismertettünk lést az elnök után 5 órára és iskolai ügy

CSÜTÖRTÖK PÉNTEK: Bu SZOMBAT: vendégláté VASÁRNAP: Este: A sz

CSÜTÖRTÖK szünet. PÉNTEK: Ar SZOMBAT: VASÁRNAP: Este: Oh

Árva Lász lentése.) A Herzeg Fere László király Vigszinház A Vigszinház és szombaton

galmás, eredményes és hasznos munkálkodással töltötte be. Üdvözölte őt úgy a magáé, mint az egyházkerület részéről. Az 1848:XX. törvények végrehajtására vonatkozóan felcmlítette, hogy az Esterházy-kormány és utódai programjukba vették a katolikus autonómia megteremtését és ezzel kapcsolatban a protestáns egyházak államsegélyének fölemelését. — A bekövetkezett politikai helyzetben olyan hírek keltek szárnyra, hogy az autonómia ügye és a protestáns államsegély ügye is elmarad, mert az autonómia kérdésében elháríthatatlan nehézségek merültek föl. Ujabbban azonban ismét előtérbe lépett a két kérdés és így remény van az elintézésre. — Bejelentette, hogy a lelkes kar részére, tekintettel az óriási drágaságra és nehéz megélhetési viszonyokra, az elnökség igyekezett nagyobb segélyt kieszközölni, amire meg is van a remény és a komoly ígéret arra, hogy a nagyobb segélyt rövidesen ki is utalványozzák. Ezek után üdvözölte a megjelent tagokat és a közgyűlést megnyitottnak jelentette ki.

A közgyűlés

A megalakulási formalitások után Kiss Ferenc betérjlesztette a szavazatszedő küldöttség jelentését arról, hogy világi aljegyzővé Szilágyi Lajos országgyűlési képviselő választott meg. Baltazar Dezső dr. püspök melegen köszöntötte az új tisztviselőt, aki nyomban letette az esküt és halás szavakkal mondott köszönetet a megválasztásért és a meleg üdvözlését.

A közgyűlés ezután az elnöki jelentéseket és előterjesztéseket tárgyalta le, amelyeknek során hódolattal vette tudomásul a felséges uralkodópár köszönő táviratát a hozzájuk különböző alkalomkor intézett üdvözlésekre. — Részvételt vette tudomásul a közgyűlés Várdy Gyula, Rásó Gyula, Szeremley Barna és Beniczky Árpád elhunytát; emléküket jegyzőkönyvben örököltette meg. Jövőhagyta a közgyűlés az elnökség amaz eljárását, hogy 70 egyházközségi ügyet elnökiileg intézett el s az elintézéshez hozzájárult.

Kimondta a közgyűlés, hogy kéri fogja a konventtől az özvegyek és árvák segélyének 1500, 500 és 300 koronára való fölemelését. — Fedezteti a lelkesek 4 százalékos, az egyházak 5 százalékos hozzájárulását és az állam segítségét jelölte meg. — Tudomásul vette, hogy a káplánok ruhasegélyben fognak részesülni. Kimondta, hogy a Református Sajtóegyesületet református sajtó létesítése érdekében erkölcsi és anyagi támogatásban részesíti.

Végül az általános érdekű ügyek és indítványok következtek, ezek között Zoványi Jenő egyetemi tanár ügye, amelyet más helyen ismertettünk. Ezek tárgyalása után a gyűlést az elnök megszakította s folytatását délután 5 órára tűzte ki, amikor ismét általános és iskolai ügyeket tárgyaltak.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

VIGSZÍNHÁZ.

CSÜTÖRTÖK: Nincs előadás.
PÉNTEK: Burián Emil hangversenye.
SZOMBAT: Traviata, opera. Burián Emil vendéglátéka.
VASÁRNAP: Délután: Sári grófné, operett. Este: A szerető, színmű.

CSOKONAI-SZÍNHÁZ.

CSÜTÖRTÖK: Arva László király. Bérlet-szünet.
PÉNTEK: Arva László király. Bérlet-szünet.
SZOMBAT: Román. színmű. Bérlet-szünet.
VASÁRNAP: Délután: Otthon, dráma. — Este: Oh Teréz! operett.

Arva László király. (A színházi iroda jelentése.) A Csokonai-színházban ma este Herczeg Ferenc szomorujátéka, az Arva László király kerül színre.

Vigszínház. (A színházi iroda jelentése.) A Vigszínházban ma, csütörtökön, pénteken és szombaton nem lesz előadás. Vasárnap

azonban két előadás lesz. Délután a Sári grófné operett, este A szerető színmű kerül színre. Jegyek előre válthatók.

Vasárnap a Csokonai-színházban. — (A színházi iroda jelentése.) Vasárnap délután a Csokonai-színházban félhelyárakkal az Otthon dráma és este az Oh, Teréz! operett kerül színre.

Szombaton a Román. (A színházi iroda jelentése.) Szombaton a Csokonai-színházban a Román színmű lesz műsoron.

Sándor Erzsébet vendéglátéka. (A színházi iroda jelentése.) — Sándor Erzsébet, a m. kir. Operaház nagynevű énekművésznője, június 13-án, csütörtökön, a Traviata operában és 15-én egy önálló hangverseny keretében fog vendégszerepelni a Vigszínházban.

Henny Porten ma utoljára az Urániában. Az Apollóban a „Becstelen” című nagyhatású ötfelvonásos dráma ma utoljára marad műsoron.

Cirkus Wolfsohn jön az Apollóba. Jegyelővétele.

A titkosság korlátozása

— A választójogi bizottság ülése —

Budapest, június 5.

A választójogi bizottság ma Bethly László elnöke alatt ülést tartott, amelyen több függőben maradt és a kormány által újra szövegezett 54. §-t tárgyalták.

A bizottság Csizmazia Endre, Tisza István gróf és Ghillányi Imre báró felszólalása után elfogadta a módosított szakaszokat azzal, hogy az összeírások 5 évenként legyenek és azokat az összeíró kiüldöttségek teljesítsék.

A 107. §-tól a 129. §-ig változatlanul, részben Tisza István gróf kisebb módosításaival fogadták el a javaslatot.

A titkosságról szóló 131. §-nál Tisza István gróf kijelentette, hogy speciális magyar szempontból nem harátja a titkosságnak, sajnálja, hogy ez az 1913-iki törvénybe is becsúszott. Most már azonban nem akar kifogást tenni a titkosság ellen, de az ellen tiltakozik, hogy azt tetemes mértékben kiterjesszék. — Javasolja, hogy a választókerületekről szóló javaslatnál döntsenek e kérdésben.

Bakonyi Samu ellenzi a titkosság megszorítását.

Wekerle Sándor miniszterelnök elkérte, hogy a választójogi törvényben a titkosság megszüntetését, hanem a titkosságot bizonyos mértékig alkalmazni kell. Nem zárkozik el az elöl, hogy a beosztási törvényvel oldják meg e kérdést.

A vitát holnap folytatják.

Egy álnevű tolvaj katonaszökevény leleplezése

Mint földbirtokos mulatott a lopott pezsgővel

A debreceni rendőrség ismét ügyes fogást csinált: leleplezett egy álneven bujdosó tolvaj katonaszökevényt, aki egy hónap óta mint földbirtokos tartott fenn magának lakást Debrecenben.

A múlt hó elején jelentkezett a Müller H. és Fia cégnek egy ember, aki Háda István szabadságot katonának mondta magát és kérte, hogy vegyék föl kocsisnak. A cég alkalmazta is az állítólagos Hádát, aki ilyen névre szóló katonai okmányokat mutatott föl. Talán két hétig sem volt a cégnél, amikor egy éjszaka feltörte a pincét s onnan 20 liter pezsgőt és egy zsák lisztet lopott el. A cég följelentésére a rendőrség megkezdte a nyomozást s nemsokára meg is találta Hádát egy Vendég-utcai házban, ahol mint földbirtokos lakást tartott s a lopott pezsgőből nagy multságokat csapott. Ez a házbelleknek fel sem tűnt, mert Háda mindig sok pénzt mutatott föl s gazdag földbirtokosnak mondta magát.

Annál nagyobb volt a csodálkozás, mikor rendőrök jöttek érte és elvitték a „földesurat”.

A rendőrségen beismerte a lopást, de még itt is Háda Istvánnak mondta magát. Éjszaka meg akart szökni a rendőrségi fogdából, de rajtavesztett. Reggel ezért újból előállították és ekkor kiderítette a rendőrség, hogy György Sámuelnek hívják, 10. honvédegyalozezredbeli katonaszökevény, aki Kassáról szökött meg s utközben egy Háda István nevű cigánytól megvette az okmányait.

A rendőrség átadta Háda-György Sámuel a katonai rendőrségnek.

Az egyházkerületi gyűlés Zoványi Jenő egyetemi tanár ellen

Alkalmas és méltó-e az egyetemi tanszékre?

A tiszántuli református egyházkerületi közgyűlésének egyik legizgalmasabb kérdése Zoványi Jenő egyetemi tanár ügye volt, akit több egyházmegye azzal vádolt, hogy az egyház érdekeit s általában a magyar keresztényiség szempontjából sértő tanokat hirdetett egy fölolvadásában, amelyet az egyetemen tartott reformációi emlékünnepe alkalmával „Az evangélium protestantizmus egysege a reformáció különféle irányában” cím alatt tartott.

A fölolvadásnak különösen a következő részét jelölték meg sérelmesnek:

„A reformáció az evangéliumi kútfőhöz és minden pótlékkal szemben egyedül ehhez vezérelte vissza a keresztény világot. Ennek rendes folyamatát később bonyolította tette ugyan Calvinus az ó-szövetségnek erősen az új-szövetség hátrányára menő tulbecsülésével, kivált pedig a keresztény lélek kifejlődésére oly károsan ható zsolttárok nap mindennapi használatra igénybevételével, de a századok folyamán mindjobban fejülő, egyre tökéletesbülő bibliai kritika mégis csak ki tudta hámozni az evangélium lényegét s a már dogmákat szerkesztő Pál apostolon keresztül el tudott jutni Jézusnak már nem eszményített, de mindenképp eszményi alakjához. És jöhet a tudományos theologia immár nem a misztikus legendák és csodás mithoszok mezében mutatja föl személyét és életét, eszméit és tetteit mégis eddig utól ne mért isteni fenségben ragyognak; ő maga pedig annál csodálatraméltóbb színben tündöklök lelki szemünk előtt.”

A közgyűlésen Soltész Elemér ismertette az ügyet és a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

„Egyházkerületi közgyűlésünk a maga részéről is elítélvén a Zoványi Jenő fölolvadásának a zsolttárokra, az új-szövetségre s Calvinra vonatkozó részét s általában az egész fölolvadás irányát és célzatát úgy az egyetemes keresztényiség, mint a magyar református egyház szempontjából s érdekeire nézve veszedelmesnek minősítvén, annak kiemelése mellett, hogy

1. a m. kir. kormánnyal református hittudományi kar fölállítása s főtartása iránt kötött szerződést,

2. az ily címen szervezett kar református jellegének megítélésére s elbírálására a magyar református egyház hivatalos képviselőt tartja jogosítottnak;

folkéri a tiszántuli református egyházkerület és a debreceni református egyház részéről az egyetemi theologiai tanárok egyházi szempontból alkalmas és méltó voltának elbírálására alakított hármas bizottságot, nyilatkozzék abban a tekintetben, hogy Zoványi Jenő egyházi szempontból hittudományi tan-

Apró hirdetések.

Aranyat-ezüstöt,
brilliantokat, bármilyen
szóló zálogleveleket (zá-
logódlókat) és egyéb
tárgyakat a legmaga-
sabb árban veszek. —
Meghívásra házhoz is
elmegek, Stelner Mihály
Széchenyi-u. 19. szám.

Szépén szedeti.
liszte, tökéletesen száraz
Székfűvirágot keresünk
nagy mennyiségben vé-
telre. Cím a kiadóhiva-
talban.

Eladó
a Varga-utca 30. sz.
sarokház. Értekezhetni
Sestakert, Poroszlaj-ut 1.

VESZEK
sárga és fehér viaszt,
mintát és árajánlatot kér
Brósz Nagy Ferencz
gyógyszerész, Aranygy-
szarvu gyógyszerháza.
(Színház mellett.)

Eladó
Sámsoni-ut mentén Gerébi-
telepen, a vámház mellett,
Sondor-utca 3. sz. ház,
mely magában foglal 2
szoba, 2 konyha, kamra,
pince és egyéb mellékhe-
lyiségekkel ellátott lakást,
ló- és tehénistállót, sertés
és aprómarha ólakat görét
stb. Az egész telek drót
kerítéssel van körülvéve,
2 hold szőlő, veteményes
és gyümölcsös kerttel el-
látva. A szőlő teljes ter-
mésben van. Értekezhetni
a Debreceni Gazdák Bankja
rt.-nál, Kossuth-u. 17.

Eladó
Sámsoni-ut mentén Gerébi-
telepen, a vámház mellett,
Sondor-utca 3. sz. ház,
mely magában foglal 2
szoba, 2 konyha, kamra,
pince és egyéb mellékhe-
lyiségekkel ellátott lakást,
ló- és tehénistállót, sertés
és aprómarha ólakat görét
stb. Az egész telek drót
kerítéssel van körülvéve,
2 hold szőlő, veteményes
és gyümölcsös kerttel el-
látva. A szőlő teljes ter-
mésben van. Értekezhetni
a Debreceni Gazdák Bankja
rt.-nál, Kossuth-u. 17.

Parafa.
Uveg és söröshordó parafát
használt, töretlen, de nem műparafát K 40.—, új
üvegparafát K 80.— pr kiló veszek, előzetes min-
tázás mellett utánvételt is.
PAUL BIRNBAUM, Korkhandlung, Wien, 2,
Darwingasse 39, bei der Nordbahn.
Ezen árak nem reklámárak, de tényleg fizetettek.

Meghívás.
Az Arany-Bika Részvénytársaság
1917. évi VI. rendes közgyűlése
1918. évi június hó 16-án délelőtt 10 órakor lesz
Debreczenben az Általános Forgalmi Bank Részvény-
társaság tanácsstermében (Ferenc József-ut 32. szám)
megtartva, melyre a társaság részvényeseit tisztelet-
tel meghívja
az igazgatóság.

Napirend:
Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése
ezzel kapcsolatban az 1917. évi mérleg megállapítása-
határozat a kimutatott veszteség fedezése és a fel-
mentvény megadása tárgyában.
Figyelmeztetés. A mérleg és mellékletei a
közgyűlést 8 nappal megelőzőleg a társaság iroda-
helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők. A
közgyűlésen csak azon részvényes vehet részt és
élhet szavazati joggal, kinek részvényei a le nem
járt szelvényekkel együtt a társaság pénztáránál,
vagy az Általános Forgalmi Bank Részvénytársaság-
nál, vagy a Debreczeni Első Takarékpénztárnál, vagy a
Debreczeni Ipar és Kereskedelmi Banknál vagy a
Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjánál 3
nappal a közgyűlés előtt letétbe helyezték.

Mérleg-számla 1917. évi december hó 31-én:
Vagy on: Építkezés K 3.837.507,51, Berendezés K
205.416,34, Adások K 2.200,—, Veszteség K 234.432,36,
Összesen K 4.279.556,21. Teher: Részvénytőke K
1.100.000,—, Váltó K 2.355.122,24, Hitelezők K 25.213,97,
Átmeneti tételek K 799.220,—, Összesen K 4.279.556,21.
Eredmény-számla 1917. évi december hó 31-én:
Veszteség: Fizetések és üzleti költségek K
105.556,53, Kamatok K 260.640,23, Adók és illetékek
K 40.508,72, Haszonbér K 40.000,—, Összesen K
448.045,48. Nyereség: Mult évi nyereségáthozat
K 1.373,31, Befolyt kamatok K 24.481,91, Házbérlet
K 187.757,90, Veszteség K 234.432,36, Összesen K
448.045,48.

National-
kasszákát legjobban javít
Keszler, első debreceni
műszerész, Széchenyi-
utca 1.

Fővárosi
nagy részvénytársaság ki-
rendeltsége részére lehe-
tőség fávbeszélővel és
világítással felszerelt
vasutállomás vagy a Plac
közeliében levő buto-
rozott irodahelyiséget
keres. Ajánlatokat „Ki-
rendeltség” jelleg alatt
Blocknerhez Budapest,
Semmelweis-u. 4. szám
alá kérünk.

Uj falburkoló csoport
nagyobb mennyiségben
eladó Bácsy-utca 7. sz.
építési telepen, a tanítói
árvaház mellett.

Akinek
törött aranya, ezüstje,
ékszere, vagy zálogjegye
van eladó, hívja meg
Kramert, Arany Bika-
bérház 3.

Eladó kakorlógó
38 m. hosszú. Megtekin-
thető Bácsy-u. 7. sz.

Vásárolok
használt és új szeszes, bo-
ros, oiajos, petróleumos
hordót
Guttman Ignác
Nyírbátor.

Eladó
ócska fa és vasajlók, —
ablakok, vasrácsok, zsa-
luk, compett szivattyúk,
csatorna csövek és rá-
csok, fa és kölépcsők,
lapos és kupas cserepek
és különféle ócska építési
anyagok. Megtekinthető
Bácsy-utca 7. sz. építési
telepen, a tanítói árvaház
mellett.

szék betöltésére a történetek után is alkalmas és méltó-e?

Egyben az ügyet az egyetemes konvent-
nek, mint legfőbb tanügyi hatóságnak a részé-
ről esetleg szükségessé váló intézkedések meg-
tételére végezt bejelent.

Végül mivel ez idő szerint lehetnek lát-
szik olyan megoldási mód, amely mellett a
második egyháztörténelmi tanszék felállítása
egyházkerületünk megterhelése nélkül lesz
eszközölhető, egyelőre közgyűlésünk nem kí-
ván e tárgyban érdemleges határozatot
hozni.

Előbb **Sulyok István** esperes, majd a nagy-
károlyi egyházmegye lelkesi képviselője,
György Endre, csatlakozott a javaslatához. —
György Endre szerint a teológiai karnak kel-
lett volna először állást foglalni Zoványival
szemben, amire **Kiss Ferenc** kijelentette, hogy
amennyiben a dolog már kiszivárgott, el-
mondhatja, hogy a kar már állást foglalt ez
ügyben és pedig akként, hogy **Zoványival**
nem azonosítja magát és tanításait elítéli.

A közgyűlés ezután egyhanguan elfo-
gadta a Zoványi Jenő eljárásának eltiltásáról
és a hármas bizottság kiküldéséről szóló elő-
adói javaslatot.

Debrecen májusban

A közigazgatási bizottság ülése

Debrecen város közigazgatási bizottsága
ma délután **Weszprémy Zoltán** főispán
elnöklete alatt ülést tartott, amelyen az elő-
adók beszámoltak szokásos havi jelentéseik-
ben a közigazgatás május havi menetéről.

(Az adózás)

Nagy József kir. tanácsos pénzügyigaz-
gató jelentése szerint az adók kedvezőbben
folytak be, mint tavaly május hónapban. Befolyt
jövedelmi adóban 38,719 korona, egyenes
adóban 465,975 korona, hadinyereségadóban
40,940 korona. Kiutalványozott a pénzügy-
igazgató május hó folyamán 5412 család ré-
szére 475,005 koronát, lakbérsegélyben
57,586 koronát, az elesettek, rokkantak, el-
tűntek és hadifoglyok családjai részére és
pedig 2783 családnak 451,288 korona évi
segélyt.

(Közegészségügy)

Tüdős Kálmán dr. tisztifőorvos beje-
lentette, hogy a közegészségügyi viszonyok
májusban is kedvezőtlenek voltak, éppugy,
mint áprilisban, bár május hó folyamán a ve-
szedelmesebb járványos betegségek száma
csökkent. Meghalt 1 himlő, 1 vörheny beteg
és 1 gyermekágyi lázas beteg. A köztisztá-
ság, különösen a háziszemet kiüvarozásának
hiánya miatt, nem volt kielégítő. A születések
száma 140, a halálozásoké 204 volt, tehát a
halálozások száma 64-gyel haladta túl a szü-
letések számát.

Végül az állategészségügyi felügyelő, a
kulturmérnöki hivatal képviselői terjesztet-
ték elő jelentéseiket, amelyeket a bizottság
tudomásul vett.

A plenáris ülés után a közigazgatási bi-
zottság több albizottsága tartott ülést.

HIREK

Adományok a 39-eseknek. A 39-es ka-
tonák lisztkészletét, — melyet tekintettel a
sürgős szükségre, a Vörös Kereszt elnöksége
ellenőrzése mellett kurir-vonat szállít König-
grätzbe — tegnap is szép adományokkal gyar-
apították az adakozók. — Ujból felhívja a
közönség figyelmét a polgármester a további
lisztadományokra, mert még mindig nagy
szükség van azokra. Tegnap a polgármester
utján dr. Szántó Sámuel 50 koronát adomá-
nyozott a 39-esek élelmezésére.

Dr. Burger Péter Degenfeld-tér 10.
alatt orvosi rendeléseit naponta d. u. 3—5-ig
újra megkezdte.

Megégett asszony. Az éjszaka folya-
mán a mentők a kórházba vitték Olajút 20.
számu lakásáról Sipos Jánosné 42 éves
asszonyt, akin életveszélyes súlyos égési se-
bek voltak. Az asszony este petróleumlám-
pánál dolgozott. Egyszerre a petróleum fel-
robbant s a szétfröccsenő égő petróleum tel-
jesen összeégette a szerencsétlen asszonyt,
aki az éj folyamán a kórházban meghalt.

**Közalkalmazottak beszerzési cso-
portja közleményel.** Folyó évi június 6-ikán,
csütörtökön reggel 7 órától kezdődőleg ser-
tészust és blokk ellenében szalonját fogunk
tagjaink között kiosztani 1-től 400-ig számo-
zott tagsági igazolványokra Medgyaszay
Degenfeld-tér 2. sz. a. hentesüzletében; a
401-től 800-ig számozott tagsági igazolvá-
nyokra Kerecsi Rózsa-u. 2. sz. a. (Tisza-pa-
lota) hentesüzletében; 801-től 1200-ig szá-
mozott tagsági igazolványokra Fábrián
Csapó-u. 23. sz. a. hentesüzletében; 1201-től
1600-ig számozott tagsági igazolványokra
Gombos Péterfia-utcai hentesüzletében;
1601-től végig számozott tagsági igazolvá-
nyokra a csoport Simonffy-utca 2. sz. a. hen-
tesüzletében.

Akik a Kerecsi-féle Rózsa-utcai, Fábrián-
féle Csapó-utcai és Gombos-féle Péterfia-
utcai hentesüzletekben a megfelelő hus- és
szalonnamennyiséghez a készlet kifogyásáig
hozza nem jutnának, azok a beszerzési cso-
port Simonffy-u. 2. szám alatti és a Medgya-
szay-féle Degenfeld-téri hentesüzletben sze-
rezhetik be szífségletüket.

Adakozás. A polgármesteri hivatalba
a következő adományok érkeztek: A fog-
ságból hazatérő hadifoglyok gyámolítására
Károlyi Sándorné (Török B.-utca) 20 K. A
Vörös Kereszt javára: özy. Mayer Jánosné
50 K. A Márk Endre gyermek-üdülőttelep ja-
vára: dr. Nyiri Ernő és neje 100 K, Székely
Simon igazgató 10 K. Fogadják a kegyes ada-
kozók hálás köszönetem nyilvánítását. —
Márk Endre m. kir. udvari tanácsos, pol-
gármester.

Megvételre kerestünk
minden mennyiségben és legmagasabb árban
akámézet,
lépesmézet,
sárgaviaszt.
Polacsek Fülöp és Fla
nagykereskedés, NYIRBÁTOR.
Sürgőnycim: Polacsek telefon.

Szent László Püspök-Fürdő
Nagyterád mellett.
Kénes hővíz források természetes forró-
sága 42°C kénes hőforrását már 300 év
óta használják bámulatos gyógyhatással
köszvény, csúsz, csontbajok, női betegségek
és más fájdalmas betegségek ellen.
Mindenről kellelőleg
gondoskodva van.

500 holdas fenyőerdő közvetlen a virágos park
mellett. — Villanyvilágítás az egész telepen és
az összes szobákban. — Nagyszabású nyári
uszoda 26°C folyton befolyó forrásvízzel, uszát-
tanítás, napfürdő, homokkura.
Fürdőismertetőt küld az igazgatóság.

VISZKETESESÉGET, SÖMÖRT, RÜNT
a leggyorsabban elmulasztja a **Dr. Fleisch-féle**
eredeti, törvényesen védett „**SKABOFORM-
BARNA ZSÍR**”. Nincs szaga, nem piszkít.
Mindig eredeti pecsétes **Dr. Fleisch-féle**
kérjünk. Próbátégely K 2,30, nagy tégely
K 4,—, családi tégely K 11,—. Kapható a
helybeli gyógyszerárakban vagy direct a
készítőnél rendelhető: **Dr. Fleisch E.**
„Korona” gyógyszertára, Győr.
Vételnél a „**SKABOFORM**” védjegyre ügyeljünk.